

INTERDISCIPLINÁRNY PRÍSTUP K OCHRANE KULTÚRNEHO A PRÍRODNÉHO DEDIČSTVA na príklade Areálu „starej“ nemocnice v Topolčanoch, národnej kultúrnej pamiatky

KEGA MŠVVŠ SR
Projekt č. 016STU-4/2017

PROJEKT PODPOROVANÝ GRANTOM KULTÚRNEJ A EDUKAČNEJ GRANTOVEJ AGENTÚRY
MINISTERSTVOM ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR (KEGA Č.016STU-4/2017)

začiatok projektu 2017 – ukončenie projektu 2019

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

NA PROJEKTE SPOLUPRACUJÚ I ŠTUDENTI JEDNOTLIVÝCH FAKÚLT

Vedúci projektu:

prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD., FA STU

Manažérka projektu:

Ing. arch. Laura Gressnerová, PhD.

RIEŠITELIA PROJEKTU

Ústav urbanizmu a územného plánovania FA STU

doc. Ing. arch. Silvia Bašová, PhD.

Ing. arch. Katarína Kristiánová, PhD.

Ing. arch. Eva Putrová, PhD.

Ing. arch. Katarína Gécová, PhD.

Ústav dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok FA STU

doc. Mgr. Ing. arch. Andrej Botek, PhD.

Ing. arch. Beata Polomová, PhD.

Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.

Ústav výtvarnej tvorby a multimédií FA STU

doc. akad. soch. Milan Lukáč

doc. akad. soch. Gabriela Gásparová - Illešová

Mgr. art. Michal Šuda, ArtD.

Katedra geodézie SvF STU

prof. Ing. Štefan Sokol, PhD.

Ing. Marek Bajtala, PhD.

doc. Ing. Marek Fraštia, PhD.

Ing. Ján Ježko, PhD.

Ing. Marián Marčíš, PhD.

Katedra konštrukcií pozemných stavieb SvF STU

doc. Ing. Ing. arch. Milan Palko, PhD.

Ing. Martin Jamnický, PhD.

Ing. Andrea Vargová, PhD.

Katedra etnológie a muzeológie FF UK

prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.

Mgr. Juraj Janto, PhD.

doc. PhDr. Ľuboš Kačírek, PhD.

Katedra dejín umenia a kultúry FF TUT

Ing. arch. Ivan Gojdič

Mgr. Zuzana Dzurňáková, PhD.

HLAVNÉ CIELE PROJEKTU

Overenie komplexného interdisciplinárneho postupu riešenia, ako vzorového príkladu pre analogické použitie v praxi i v prípadoch iných historických objektov a areálov. **Vyhodnotenie a zdokumentovanie architektúry objektov** (špecifických architektonických typologických druhov), **návrhy a odporúčania na ďalšie využitie. Vypracovanie návrhu zapojenia Areálu „starej“ nemocnice do aktívnej ochrany kultúrno-prírodných hodnôt mesta Topolčany. Posilnenie významu** na regionálnej a nadregionálnej úrovni s možnosťou ďalšieho využitia.

Interdisciplinárny prístup vo vzdelávaní a odbornej príprave študentov študijných odborov vysokých škôl, ktoré sú relevantné pre zabezpečovanie odbornej starostlivosti o kultúrne a prírodné dedičstvo. **Zapojenie študentov do procesu identifikácie a valorizácie hodnôt kultúrneho a prírodného dedičstva**, získavaním špecifických vedomostí a adekvátnych zručností pre budúce profesionálne pôsobenie absolventov v praxi, založených na medziodborových pracovných kontaktoch.

Využitie Areálu „starej“ nemocnice v Topolčanoch, národnej kultúrnej pamiatky, ako pilotného príkladu, s cieľom ozrejmiť predstaviteľom samosprávy i odborníkom rôzneho zamerania, význam kultúrnych a prírodných hodnôt areálu, ktoré predstavujú dôležité kultúrne a spoločenské kapacity, s možnosťou efektívneho zapojenia do strategických lokálnych i regionálnych plánov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja.

STU

INTERDISCIPLINÁRNY PRÍSTUP K OCHRANE KULTÚRNEHO A PRÍRODNÉHO DEDIČTVA na príklade Areálu „starej“ nemocnice v Topolčanoch, národnej kultúrnej pamiatky

AREÁL NEMOCNICE V TOPOLČANOCH
PROJEKT KEGA MŠVVŠ SR
Projekt č. 016STU-4/2017

MEDZNÍKY V ROZVOJI ZDRAVOTNÍCTVA MESTA TOPOLČANY A V ŠIRŠOM OKOLÍ, KTORÉ SA DOTKLI AREÁLU NEMOCNICE

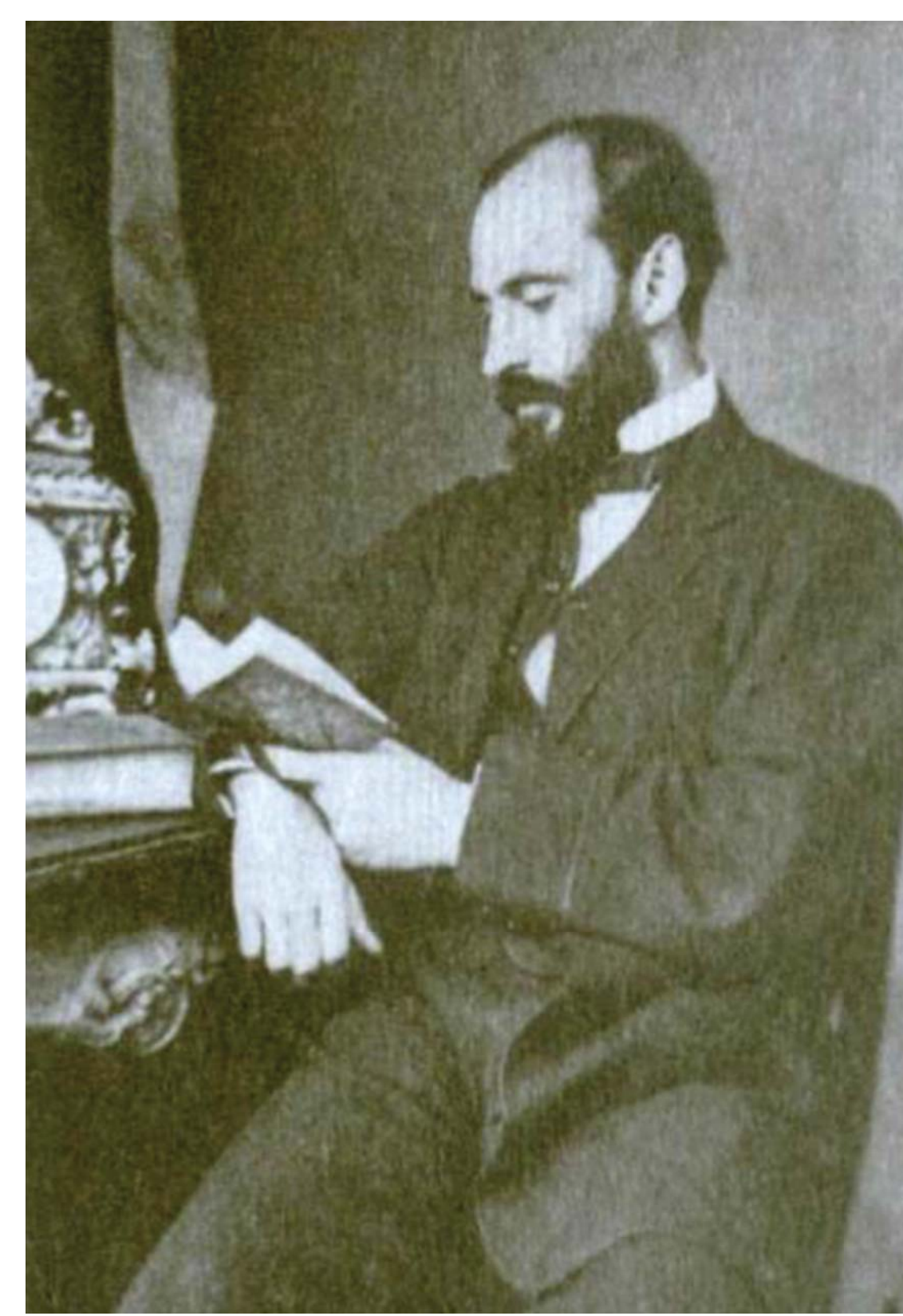
1885

– začala výstavba verejnej nemocnice, ktorú dal postaviť barón August Stummer (*1827 – † 1909). Bola medzníkom v rozvoji zdravotníctva nielen v meste Topolčany, ale i širokom okolí. Slávnostne bola odovzdaná do prevádzky delegátom z Nitry, Júliusom Szalavským, **2. januára 1886. Na pozvanie baróna Stummera** do nemocnice nastúpili **4. februára 1886 rehoľné sestry** Vincentky (Spoločnosť dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul) z Viedne.

V roku 1904 sa začalo, s výstavbou nového pavilónu pre infekčné ochorenia (boli v ňom dve menšie trojposteľové a dve päťposteľové izby). Do užívania bol odovzdaný v roku 1905.

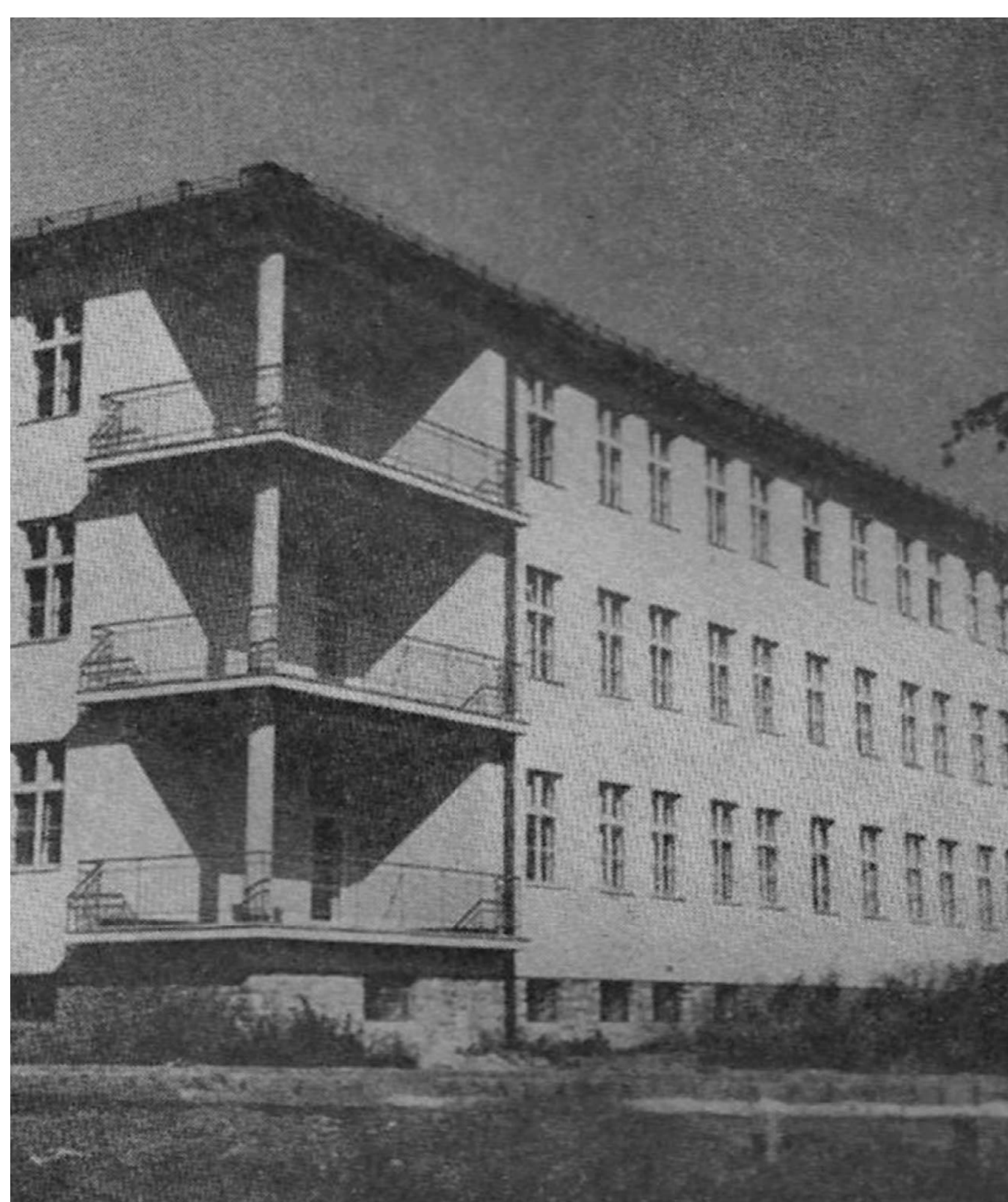
VSTUP DO NEMOCNICE V ROKU 1916.
Zdroj: Archív mesta Topolčany.

BARÓN AUGUST STUMMER.
Zdroj: Archív mesta Topolčany.

1939

– epidémia brušného týfusu zasiahla nielen Topolčany, ale aj celé územie Hornej Nitry. Jej likvidáciou bol poverený MUDr. Eugen Gressner (1907 – 1998). Osobne sa zasadil za výstavbu nového pavilónu v rokoch 1940 – 1943 pre oddelenie epidemiológie v tendenciách funkcionalizmu. Prvý návrh bol od arch. firmy Rudolf Medek a Štefan Bilik z Topolčian (30 roky). Rozšírenie nemocnice o nový pavilón sa realizovalo podľa projektu, ktorého autorom bol Josef Nowotný z Bratislavy (1939).

PAVILÓN EPIDEMIOLOGIE.
Zdroj: Archív mesta Topolčany.

MUDR. EUGEN GRESSNER S KOLEKTÍVOM LEKÁROV
INTERNÉHO A INFEKČNÉHO ODDELENIA
(ŠTYRIDSIATE ROKY). Zdroj: Súkromný archív.

REHOĽNÉ SESTRY VINCENTKY A DETSKÍ PACIENTI.
Zdroj: Súkromný archív.

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČTVA
#EuropeForCulture

STU

© L.G.

FAKULTA ARCHITEKTÚRY STU
STAVEBNÁ FAKULTA STU
FILOZOFICKÁ FAKULTA UK
FILOZOFICKÁ FAKULTA TUT